

функціонування сучасного пасажирського транспорту необхідно здійснювати шляхом лібералізації та дерегуляції ринку автомобільних пасажирських перевезень; забезпечення доступності транспортних послуг; використання нових технологій та інтелектуальних транспортних систем для покращення якості послуг.

Досягнення стратегічних орієнтирів та вирішення основних завдань розвитку транспортно-логістичної інфраструктури дозволить подолати основні диспропорції функціонування транспортно-логістичного комплексу, зокрема сформувати ефективну модель фінансування проєктів розвитку інфраструктурних галузей; здійснити інноваційно-технологічну модернізацію транспортно-логістичної інфраструктури; забезпечити відновлення транзитного потенціалу країни; посилити конкурентні позиції держави на міжнародному транспортному ринку за рахунок надання якісних транспортно-логістичних послуг.

Список використаних джерел

1 Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року [Електронний ресурс]: затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 року № 2174-р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

2 Проєкт Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mtu.gov.ua/projects/view.php?P=115>. – Назва з екрана.

УДК 330.341.1:656.2

ІНЖИНІРИНГО-МАРКЕТИНГОВИЙ ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Соломніков І.В., аспірант (УкрДУЗТ)

В сучасних умовах, коли пріоритетними напрямками розвитку в економіці є саме інноваційних розвиток, вирішення проблем щодо забезпечення техніко-технологічного розвитку підприємств залізничного транспорту доцільно досягати за рахунок інтеграції виробництва, науки, науково-технічного потенціалу галузі та країни, забезпечення

трансферу технологій, імплементації нововведень у виробництво, що потребує впровадження інжинірингу та формування організаційно-економічної структури, яка забезпечить взаємодію, координацію діяльності підприємств залізничного транспорту, задіяних в процесі створення та впровадження інноваційних технологій.

Впровадження інжинірингу на ПАТ «Українська залізниця» та підприємствах залізничного транспорту дозволить активізувати інноваційну та інвестиційну діяльність підприємств, створити ефективний механізм розвитку їх інноваційно-інвестиційного потенціалу. Крім того, забезпечення підприємств залізничного транспорту інноваційними технологіями, належним рівнем техніко-технологічного розвитку, оновлення підприємств, на нашу думку, доцільно здійснювати шляхом формування Інжиніринго-маркетингового центру інноваційних технологій (ІМЦІТ), який є інноваційним підприємством та повинен входити до складу ПАТ «Українська залізниця». Основними сферами діяльності центру є розробка на замовлення регіональних філій ПАТ «Українська залізниця», підприємств залізничного транспорту та промислових підприємств транспортного машинобудування оригінальних технологій, обладнання та інноваційних продуктів на основі наявної технологічної бази (базової технології), модернізація підприємств, надання технологічних, інформаційних, консультативних та інших послуг по забезпеченню інноваційно-інвестиційної та господарської діяльності, комерціалізація результатів їх науково-технічної діяльності та післяпродажний супровід інноваційних технологій та продуктів.

Головною метою функціонування ІМЦІТ слід визначити розробку технологічних рішень для залізниць, підприємств залізничного транспорту та інших замовників, на відміну від виробничих проєктів, націлених на виробництво і реалізацію кінцевої уніфікованої продукції, до якої належать технічні, технологічні, організаційні та управлінські інновації.

Важливим завданням центру є залучення підприємств залізничного транспорту в процес реалізації інновацій за рахунок об'єднання виробничого і науково-технічного потенціалу, зниження витрат на проведення наукових розробок і досліджень, впровадження передових технологій і устаткування, відповідно до вимог сучасного ринку, комерціалізація проведених розробок і впровадження їх у виробничий процес та виробництво.

Інжинірингово-маркетинговий центр інноваційних технологій об'єднує в собі інтелектуальний, інноваційний потенціал підприємств залізничного транспорту, зайятих в науковій діяльності (Дніпрзалізничпроект, Львівтранспроєкт, Одеськзалізничпроект, Укрзалізничпроект, філія «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут залізничного транспорту» та інші), профільні вищі навчальні заклади (Український державний університет залізничного транспорту, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту, професійно-технічні навчальні заклади), науково-дослідні та науково-виробничі підприємства транспортно-машинобудування, промислових підприємств суміжних галузей), виробничий потенціал підприємств залізничного транспорту що входять до складу ПАТ «Українська залізниця», вагонобудівних підприємств, промислових підприємств залізничного транспорту (Крюковський вагонобудівний завод, Стахановський вагонобудівний завод, Львівський локомотиворемонтний завод, Тепловозоремонтний завод та інші підприємства).

Технологічним, науковим, дослідницьким ядром інжинірингового центру повинні стати ресурсні центри та лабораторії, які в загальній сукупності сформують мережу центрів колективного користування унікальними науковими розробками, обладнанням. Це база, яка визначає інженерні можливості центру, спектр інжинірингових послуг, спрямованих на розробку рішень, які центр надає в процесі виконання інжинірингових замовлень, проектів, завдань.

Координацію та загальне управління центром здійснює дирекція інжинірингового центру. До складу дирекції можуть входити сектор інжинірингових проектів і послуг (займається формуванням замовлень, проектних груп і виконанням інжинірингових проектів), сектор професійної підготовки (здійснює розвиток центру як освітнього майданчика), сектор маркетингу (стимулювання створення інноваційного продукту та його реалізація), сектор інформаційного забезпечення виконання інжинірингових проектів, сектор контролю якості (здійснює контроль якості, сертифікацію продукції) і правової сектор (здійснює юридичний супровід інноваційно-інвестиційної діяльності).

Функціональна структура Центру створюється з урахуванням оптимального забезпечення виконання завдань, реалізованого у

виділі комплексу пропонованих послуг відповідно до його департаментів.

ІМЦІТ в процесі своєї діяльності виконує наступні функції:

- техніко-економічна експертиза можливих рішень для замовника (технологічний аудит);
- виконання проектно-дослідних робіт, формування технічних умов для інтеграції технологічного рішення в виробничий процес;
- виготовлення дослідно-експериментальних зразків, і доведення їх до стадії промислового освоєння;
- технічне проектування;
- дизайн технологічних процесів;
- створення і управління інтелектуальною власністю;
- управління внутрішнім проектом;
- управління проектом впровадження та запуску в експлуатацію на стороні замовника;
- розробка конструкторської документації.
- організаційно-технологічна підтримка підготовки виробництва при створенні, модернізації виробництв;
- налагодження та освоєння технічних процесів, обґрунтування вибору необхідного обладнання та оснащення, сировини, матеріалів і компонентів;
- комерціалізація інноваційних технологій;
- проведення маркетингових заходів щодо залучення організацій до співпраці та реалізації інноваційних технологій, продуктів;
- підготовка фахівців;
- формуванні інформаційних баз даних;
- контроль якості інноваційного продукту та його сертифікація;
- юридична підтримка інноваційної та інвестиційної діяльності.

Підсумком діяльності Центру є створення готового до впровадження у виробництво технологічного рішення, що відповідає технічним завданням підприємств залізничного транспорту, замовника, підтвердженого наявністю дослідної партії продукту і супроводжуваного повним пакетом технологічної документації. Характерними особливостями ІМЦІТ повинно стати: наявність сильних зв'язків і інтеграції з іноземними партнерами-споживачами на рівні технології; міноритарна участь в капіталі партнерів; висока наукова репутація команди на міжнародному рівні.

Створення Інжинірингово-маркетингового центру інноваційних технологій, діяльність якого направлена на розробку та впровадження

інноваційних технологій, трансферт інновацій, надання технологічних, інформаційних, консультативних послуг дозволить провести модернізацію підприємств залізничного транспорту, забезпечити їх техніко-технологічний розвиток.

УДК 330.341.1(477)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД

Толстова А.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Постійне зростання впливу науки та нових технологій на соціально-економічний розвиток країн, докорінно і швидко змінюють структуру світової економіки. Неспроможність України здійснити структурну перебудову економіки відповідно до нових вимог міжнародних ринків, до нового технологічного укладу не лише гальмують її розвиток, а й призводять до економічної деградації і відсутності її на периферію світових економічних процесів як сировинної бази.

Розвитку економіки країни, підвищення її конкурентоспроможності потребують нагального вирішення проблем розриву в аспекті технологічного розвитку підприємств та забезпечення їх переходу від третього, четвертого технологічних укладів на п'ятий, шостий уклад. Цього необхідно досягти на основі переходу на інноваційну модель розвитку країни, яка є сукупністю економічних відносин, що базуються на потоці інновацій та постійному технологічному вдосконаленні.

Характерними рисами такої моделі економіки є:

- високий рівень розвитку науки;
- висока інноваційна культура суспільства: адекватне сприйняття нових ідей, знань і технологій та готовність до їх реалізації;
- активізація інноваційної діяльності в різних галузях економіки, що забезпечує інтенсивний економічне зростання;
- наявність розвинутої інноваційної інфраструктури, що сприяє здійсненню ефективної інноваційної діяльності;
- автоматизація та комп'ютеризація всіх сфер економіки;
- наявність налагодженої системи підготовки та перепідготовки кадрів;

- зростання трансакційних витрат;
- значне зростання ролі менеджменту в галузі інтелектуальних ресурсів;
- високу якість життя населення.

Перехід на інноваційний шлях розвитку потребує формування інноваційної інфраструктури та інститутів інноваційного розвитку, до яких відносяться кластери, основною перевагою яких є ефективність і гнучкість.

До переваг кластеризації слід віднести:

- значне спрощення доступу підприємств до різних видів ресурсів;
- зниження фінансових і кредитних ризиків з одного боку, і підвищення стабільності і прогнозованості грошових потоків - з іншого;
- підвищення ефективності збуту за рахунок стійкості логістичних потоків між підприємствами кластера;
- зниження трансакційних витрат, які розглядаються як витрати на організацію бізнесу, отримання інформації, ведення переговорів, пошук постачальників, укладання та оформлення контрактів, забезпечення юридичного захисту, вибудовування взаємин як із зовнішніми контрагентами підприємства, так і з внутрішніми учасниками;
- здійснення якісного стрибка в інноваційному розвитку підприємств, що входять в кластер. Збільшення інноваційної активності учасників кластера пов'язано з тим, що кластер виступає в ролі своєрідного «сховища» знань, навичок і досвіду талановитих людей, які є фахівцями в сфері основної діяльності кластеру. Накопичуючись і концентруючись, нові знання стають загальноприйнятими і підштовхують учасників до генерації нових ідей і створенню нових розробок, що значно прискорює здійснювані в кластері інноваційні процеси;
- формування всередині кластерів не тільки формальних, але і неформальних, особистих взаємозв'язків між його учасниками, що полегшує ведення бізнесу і допомагає більш ефективно координувати зусилля для пристосування до постійно мінливих умов зовнішнього середовища;
- здійснення прогнозування і планування інновацій на основі своєчасного визначення технологічних тенденцій;
- розвиток інформаційних та маркетингових зв'язків між підприємствами кластера на основі сучасних технологій, формування в рамках міжрегіональної економічної інтеграції відсутніх ланок ланцюжка створення вартості, загальних стандартів виробництва, поставок і управління, активний